

Kirker og religiøse organisationer i Ukraine

I det følgende kan du læse de vigtigste pointer fra rapporten *When time comes – Faith-based Contributions in Ukraine*, der opsummerer og uddyber de vigtigste pointer og læringer fra de første to års arbejde under Nexus i Ukraine+ puljen, der administreres af Center for Kirkeligt Udviklingssamarbejde (CKU) på vegne af Udenrigsministeriet.

Rapporten tager afsæt i den centrale rolle, som kirker og religiøse organisationer spiller i Ukraines civile repsons på krigen. Den bygger på erfaringer fra samarbejdet mellem danske og ukrainske aktører og dokumenterer deres bidrag til civilsamfundet.

Rapporten argumenterer blandt andet for, at trosbaserede aktører er en strategisk vigtig - men ofte underudnyttet - del af Ukraines modstandsdygtighed.

På bagsiden finder du en QR-kode, med et link til den fulde rapport.

Trosbaserede organisationers bidrag i Ukraine

Kirkerne og de religiøse organisationers arbejde og indflydelse i Ukraine spænder bredt og når ofte helt ud i lokalbefolkningen. Når de religiøse aktører involveres i projekter og arbejde med blandt andet traumebehandling, psykosocial støtte og genopbygning, resulterer det ofte i solide og lokalt forankrede projekter, der løber langt længere og når bredere ud end projektperioden.

Blandt kirker og religiøse organisationers vigtigste indsatser er:

Lokalsamfundsbaseret støtte og netværk

Kirker har høj lokal tillid og tæt kontakt til sårbare grupper. De har store grupper af frivillige, som allerede inden krigen var engagerede i socialt arbejde. Samtidig mobiliserer de løbende nye frivillige og skaber derigennem trygge rum i lokalsamfundet.

Humanitær hjælp og kapacitetsopbygning

Religiøse aktører kombinerer nødhjælp og psykosociale indsatser med opbygning af lokale partners kapacitet. Det sker blandt andet fordi, mange danske aktører allerede før Ruslands fuldskalainvasion havde stærke bånd til lokale organisationer og institutioner.

Traumebehandling og psykosocial støtte til børn, familier og veteraner

Kirker og religiøse organisationer har ofte en særlig adgang til at yde psykologisk støtte til veteraner, børn og deres familier. Det skyldes den store grad af tillid og det særlige rum, som religiøse aktører har i særligt den vestlige del af Ukraine.

Krig og kirken

85 procent af Ukrainere i det vestlige Ukraine betegner sig selv som religiøse. Det samme gælder **55 procent** i det østlige Ukraine.

643 religiøse bygninger er blevet ødelagt og **67 religiøse ledere** er blevet dræbt siden Ruslands fuldskalainvasion.

22 procent af Ukrainerne er blevet mere religiøse som følge af Ruslands fuldskalainvasion.

Kirker og religiøse organisationer i Ukraine

Er en central del af civilsamfundet i Ukraine

De fungerer som "first respondents" i kriser og leverer både humanitær hjælp og psykosocial støtte i hele landet.

Har unikke styrker

Deres lokale legitimitet, stærke frivillignetværk og adgang til sårbare grupper gør dem til en strategisk vigtig ressource.

Spiller en vigtig rolle i håndtering af traumer og mental sundhed

Mange ukrainere søger hjælp hos lokale præster og trosfællesskaber før de opsøger for eksempel autoriserede psykologer eller opsøger anden psykosocial støtte.

Er vigtige aktører i fred og forsoning på længere sigt

Deres position i lokalsamfundene gør dem velegnede til dialog, tillidsopbygning og fremtidige forsoningsprocesser som del af en bæredygtig fred.

Projekt: Pathways to peace

Pathways to Peace er en understøttende aktivitet under Nexus i Ukraine+ puljen og implementeres i et samarbejde mellem CKU, Folkekirkens Mellemkirkelige Råd, Danske Kirkers Råd og det danske og ukrainske bibelselskab.

Projektet kombinerer dialog om fred og forsoning med en stærk indsats for traumebehandling og psykosocial støtte, som er afgørende i en kontekst præget af udbredte krigstraumer. Projektet udnytter kirkerne og de religiøse aktørers særlige adgang til lokalbefolkningen, civilsamfundet og det politiske landskab og arbejder dermed både på individplan og på et strukturelt niveau.

Gennem konferencer, netværk og kapacitetsopbygning styrker projektet kirker og lokale aktører i at støtte den berørte befolkning og bidrage til langsigtet freds- og genopbygningsarbejde.

Aktiviteter under Pathways to Peace

Camps for enker og børn

Gennem en særlig metode udviklet af det ukrainske bibelselskabs Traume Healing Institut har 242 enker og 433 børn modtaget psykosocial støtte. Evalueringer viser, at enkerne efter forløbet udviser større evne til at håndtere sorg og overskud til at varetage rollen som mor, mens børnene oplever bedre søvn, bedre evne til at udtrykke deres følelser og fornyet interesse i leg, sport, spil mv.

Religiøst diplomati og konferencer

Gennem aktiviteten er der løbende blevet arbejdet på at skabe forbindelse mellem danske og ukrainske aktører. I maj 2025 blev der f.eks. afholdt en konference i København om krig, traumer og retfærdig fred med deltagelse fra ukrainske og danske religiøse aktører, danske politikere og andre interessenter.

Erfaringsudveksling og netværk

En væsentlig del af Pathways to Peace har været at indsamle og viderefremidle erfaringer fra kirker og religiøse aktører i Ukraine. Her er der blandt andet blevet afholdt en rundbordsamtale med danske organisationer, det danske Udenrigsministerium og den Ukrainske ambassade i Danmark. Ligesom der er blevet afholdt en konference i Ukraine, hvor flere aktører blandt andet blev inspireret til at benytte det ukrainske bibelselskabs metoder til psykosocial støtte.

En deltager siger:

"After losing my husband, my world seemed to stop. There was a feeling of emptiness, confusion, and not knowing how to go on. The hardest part was not only to endure my own pain, but to remain strong for my child. She is my anchor and at the same time my reason to keep moving forward. At the camp, for the first time in a long while, I felt understood without words. When we women gathered together – each with her own story, but with the same pain – I felt that I was not alone. That means so much.

Thank you to everyone for your openness, your support, and for being there. It is easier together"

Anbefalinger på baggrund af erfaringer fra projekter og aktiviteter under Nexus i Ukraine+

Danmark bør arbejde for, at lokale trosbaserede aktører systematisk inddrages som samarbejdspartnere i udmøntningen af indsatser for fred, stabilisering og genopbygning i Ukraine.

Det bør afspejles i relevante strategier, programmer og finansieringsmekanismer, herunder indsatser for langsigtet fredsopbygning, psykosocial støtte, og social sammenhængskraft.

Se den fulde rapport vi linket [her](#) eller scan QR-koden.